

**АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

**ПРЕДЛОГ
ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
2010 ГОДИНА**

Декември 2009

Врз основа на член 9 од Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија (Службен весник на Република Македонија бр. 62/2005) и член 23 од Статутот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Управниот Одбор на Агенцијата за енергетика на Република Македонија на 33-та седницата одржана на 24.12.2009 година донесе

Програма за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2010 година

I

Средствата за работа на Агенцијата за енергетика за 2010 година во вкупен износ од 11.458.000,00 денари, се предвидени во Буџетот на Република Македонија за 2010 година, раздел 10001- Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31 - Агенција за енергетика.

II

Средствата од точка I на Програмата ќе се користат за следните активности:

1. Идентификација, техничка и економска оценка како и подготовка за финансирање на проекти од областа на енергетска ефикасност и обновливите извори на енергија.

Рок: Спроведувањето на овие активности ќе се одвива во текот на целата 2010 година.

Индикатори на успешност: Идентификација на 10 проекти од областа на енергетската ефикасност и 10 проекти од областа на обновливи извори на енергија. Подготовка на најмалку 5 проекти за понатамошно финансирање.

1.2 Издавање на одобренија, решенија и гаранции и водење на регистар на постројки кои користат обновливи извори на енергија за:

1.2.1 Издавање одобренија на постројки кои користат обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија во согласност со Правилникот за обновливите извори на енергија за производство на електрична енергија.

Рок: Одобренија ќе се издаваат во текот на цела 2010 година и понатаму.

Индикатори на успешност: Целосна примена на Правилникот за обновливите извори на енергија за производство на електрична енергија и оперативно функционирање на регистрот за издадените одобренија.

1.2.2 Издавање гаранции за потекло на произведената електрична енергија од обновливи извори на енергија во согласност со Правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и оперативно функционирање на регистарот за издадени гаранции.

Рок: Гаранциите ќе се издаваат во текот на цела 2010 година и понатаму.

Индикатори на успешност: Целосна примена на Правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и оперативно функционирање на регистарот за издадени гаранции.

1.2.3 Издавање решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија во согласност со Правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија.

Рок: Решенијата ќе се издаваат во текот на цела 2010 година и понатаму.

Индикатори на успешност: Целосна примена на Правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија и оперативно функционирање на регистарот за издадени решенија.

1.3 Водење на евиденција и воведување во соодветни регистри на:

1.3.1 Квалификувани потрошувачи во Република Македонија во согласност со Законот за енергетика.

Рок: Евидентирањето и воведувањето во соодветните регистри ќе се одвива во текот на цела 2010 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на Законот за изменување и дополнување на Законот за енергетика кој го регулира евидентирањето на квалификувани потрошувачи.

1.3.2 Издавање на одобренија за мерење на потенцијалот на ветерната енергија во согласност со Правилникот за обновливите извори на енергија за производство на електрична енергија.

Рок: Одобренијата ќе се издаваат во текот на цела 2010 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на Правилникот за обновливите извори на енергија за производство на електрична енергија и оперативно функционирање на регистрот за издадени одобренија.

1.3.3 Подготовка на иницијативи за унапредување на постоечките правилници заради поефикасна законска спроведливост и техничко унапредување на истите. Воедно, иницијативите ќе се поднесуваат за надминување на бариерите во легислативата и хармонизирање со европската легислатива како и за поедноставување на процедурите за издавање на одобренија, решенија и гаранции и други придружни документи на клиентите на Агенцијата за енергетика.

Рок: Иницијативите ќе се поднесуваат во текот на цела 2010 година.

Индикатори на успешност: Унапредување и поедноставување на процесот за издавање на одобренија, решенија и гаранции како и нивно воведување во соодветните регистри.

2. Оперативни активности на Агенцијата за енергетика кои произлегуваат од законските и дополнително превземените обврски за реализација на домашни и странски проекти и програми. За реализација на овие активности се обезбедени наменски донаторски средства поединечно изразени во потточките.

2.1 Управување и реализација на преостанатите договорни активности и обврски кои произлегуваат од Проектот за одржлива енергија. Проектот за одржлива енергија кој се финансира преку грант од ГЕФ, а е управуван од Светска Банка, согласно Заклучоците на Сто триесет и деветата седница на Владата на Република Македонија одржана на 16.02.2010 година ќе се реструктурира односно преостанатите средства од овој грант ќе се искористат за реализација на Националната програма за енергетска ефикасност на згради во јавниот сектор.

2.1.1 Активности кои произлегуваат од спроведувањето на правилници во областа на високоефикасните комбинирани постројки:

2.1.1.1 Активности кои произлегуваат од спроведувањето на Правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки.

Рок: Активностите би започнале во првиот квартал од 2010 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на Правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки и оперативно функционирање на регистарот за издадени решенија.

2.1.1.2 Активности кои произлегуваат од спроведувањето на Правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки.

Рок: Активностите би започнале во првиот квартал од 2010 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на Правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки и оперативно функционирање на регистарот за издадени гаранции.

2.1.2 Активност за изработка на студија за интегрирање на ветерни електрани во преносниот систем во Република Македонија.

Рок: Студијата треба да се изработи до јули 2010 година.

2.2 Проектот за создавање на средина за воведување на енергетска ефикасност на градежни објекти во Република Македонија ќе го реализираат Агенцијата за енергетика на Република Македонија и Австриската Агенција за енергетика со донација и техничка помош од Австриската агенција за развој, Министерството за економија и Државниот секретаријат за економски работи на Швајцарија. Донацијата е во износ од 1.725.000 евра.

Рок: Времетраењето на овој проект е 32 месеци и ќе почне да се спроведува од почетокот на 2010 година.

Индикатори на успешност: Изработен Правилник за енергетска ефикасност на градежни објекти, спроведена обука на вработените во Агенцијата за енергетика за примена на регулативата, извршен избор на објект на кој ќе се применат техничките средства за зголемување на енергетската ефикасност, и подготвени наставни планови за енергетска ефикасност во областа на високото образование.

2.3 Проектот за финансирање на инвестициите во енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија заради ублажување на климатските промени, е регионален проект на 12 земји финансиран преку грант на UNECE Енергетска Ефикасност 21 Женева, Швајцарија. Износот на грантот е 35.000 САД Долари, а

досега се префрлени 12.500 САД Долари на проектната сметка во Народна Банка на Република Македонија. Агенцијата за енергетика е избрана како национална институција за спроведување на истиот.

Рок: Активноста се одвива веќе 2 години и согласно со потпишаниот Меморандум за соработка, ќе заврши до крајот на февруари 2010 година. Од оценката за успешноста на учеството на земјата во реализацијата на овој проект, ќе зависи потпишувањето на нов меморандум за соработка кој ќе биде основа за учество во формирањето и користењето на средствата од регионалниот фонд во износ од 250 мил. САД Долари.

Индикатори на успешност: Оформена регионална мрежа на експерти, институции и проекти од областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија, изработена студија на случај за завршени енергетски проекти, обезбедени информации и изработена анализа на политиките во енергетскиот сектор на земјата.

2.4 Финансирање на проект од енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија за набавка на една мерна станица за мерење на потенцијалот на ветерната енергија. Со Меморандум за разбирање потпишан од Министерството за економија на Република Македонија и донаторот Министерството за животна средина, земјиште и море на Република Италија се обезбедени 70.000 евра за набавка на петта мерна станица за ветерна енергија. Агенцијата за енергетика е избрана институција за спроведување на овој проект.

Рок: Префрлувањето на средствата треба да се реализира до почетокот на 2010 година, а набавката и монтажата на опремата до април 2010.

Индикатори на успешност: Набавка на мерна опрема за мерење на потенцијалот на ветерната енергија и поставена мерна станица.

2.5 Во соработка со ENER Supply од Италија, Агенцијата за енергетика е дел од заеднички проект за промоција на енергетската ефикасност. Проектот се состои од обука на лица кои се директно вклучени во примената на мерките за енергетска ефикасност на локално ниво. Средствата во износ од 89.992,90 евра се обезбедени од европските претпристапни фондови (ИПА), а домашното учество во износ од 15.881,10 евра е обезбедено од Министерството за локална самоуправа. Од аспект на буџетот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2010 година, спроведувањето на овој проект не предизвикува фискални импликации.

Рок: Почетокот на проектот се очекува да биде по потпишувањето на сите документи, односно до крајот на март 2010 година до кога Агенцијата за Енергетика во соработка со партнерот од Potenca, Италија, ќе ги обезбеди потребните проектни документи.

Индикатори на успешност: Оформена регионална мрежа на обучувачи од областа на енергетската ефикасност и изработена интернет страница. Реализирани

работилници, изготвени брошури, летоци и друг материјал за промоција и реализација на проектот.

2.6 Формирање на канцеларија за обезбедување на информации за пошироката популација и потенцијалните инвеститори од областа на енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија во Скопје, како и отворање на осум (8) општински информативни канцеларии за истата намена. Се очекува оваа активност пред се да биде помогната од Министерството за животна средина, земјиште и море на Република Италија.

Рок: Активноста ќе се реализира во текот на 2010 година, а ќе отпочне во средината на 2010 година. Оваа активност нема да предизвика фискални импликации во буџетот за 2010 година, бидејќи за нејзино финансирање сериозен интерес покажаа повеќе странски донатори.

Индикатори на успешност: Основана информативна канцеларија во Скопје и во осум регионални канцеларии во земјата.

III

Агенцијата за енергетика ќе достави извештај со финансиски показатели до Владата на Република Македонија за реализација на Програмата, како и за постигнатите резултати и образложение за евентуалните отстапувања од планираните активности, заклучно со 31.01.2011 година.

IV

Оваа програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува по добивањето на согласност од Владата на Република Македонија.

Претседател на Управен Одбор
Бојан Захаријев

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ПРОГРАМАТА

Врз основа на член 9 од Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија (Службен весник на Република Македонија број 62/2005) и член 23 од Статутот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Управниот Одбор на Агенцијата за енергетика на Република Македонија на 33-та седница одржана на 24.12.2009 година ја донесе Програма за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2010 година.

Средствата за работење на Агенцијата во 2010 година се обезбедени од Буџетот на Република Македонија за 2010 година раздел 10001 - Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31 - Агенција за енергетика, категории 40 - Плати, наемнини и надоместоци за вработените и 42 - Стоки и услуги, во износ од 11.458.000,00 денари распределени во следните категории:

БУЏЕТ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕНЕРГЕРТИКА ЗА 2010 ГОДИНА (во 000 денари)		
40	Плати, наемнини и надоместоци за вработените	5.198
401	Основни плати	3.393
402	Придонеси за социјално осигурување	1.805
42	Стоки и услуги	6.260
420	Патни и дневни расходи	250
421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	700
423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправки	100
424	Поправки и тековно одржување	200
425	Договорни услуги (надоместок на УО, книговодствени и правни услуги, осигурување, систематски преглед и други услуги)	4.116
426	Други тековни расходи	150
427	Привремени вработувања	744
	Вкупно буџетски средства	11.458

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика на РМ за 2010 година, се предвидени и средства како приходи остварени од услуги на буџетски корисници во износ од 60.000,00 денари и средства од донации во износ од 1.400.000 денари.

Одобрените средства ќе се користат за следните активности:

1. Издавање на одобренија, решенија, гаранции и водење на соодветни регистри за корисниците. Агенцијата за енергетика на Република Македонија во согласност со Законот за енергетика и Законот за основање на Агенцијата за енергетика, учествува во спроведување на одредбите од следните правилници:

- Правилник за обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија,

- Правилник за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија,
- Правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, а по првиот квартал од 2010 година, односно по донесувањето на следните правилници ќе учествува и во спроведување на:
  - Правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки и
  - Правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки.

Ова е значајна активност на Агенцијата за енергетика и за истата според одредбите во наведените закони и правилници, може да наплатува надомест на трошоците за издавање на одобренјата, решенијата и гаранциите. Истото се однесува и за водењето на регистри за корисниците на одредени услуги во согласност со Законот за енергетика, Законот за основање на Агенцијата за енергетика и донесените правилници. По овој основ во буџетската 2010 година се планирани 60.000,00 денари како приходи остварени од услуги на буџетски корисници.

2. Управување и реализација на преостанатите договорни активности и обврски кои произлегуваат од Проектот за одржлива енергија кои *нема да предизвикаат фискални импликации во 2010 година.* Проектот за одржлива енергија кој се финансира преку грант од ГЕФ, а е управуван од Светска Банка, согласно Заклучоците на Сто триесет и деветата седница на Владата на Република Македонија одржана на 16.02.2010 година ќе се реструктурира односно пресотанатите средства од овој грант ќе се искористат за реализација на Националната програма за енергетска ефикасност на згради во јавниот сектор.

2.1 Активности кои произлегуваат од спроведување на Правилник за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки и Правилник за

стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од високо ефикасни комбинирани постројки.

По донесување на овие правилници во првиот квартал од 2010 година, Агенцијата за енергетика ќе биде одговорна за спроведување на одредбите од истите. Со правилниците ќе се создадат услови за поттикнување на инвеститорите преку обезбедување на повластени тарифи за произведени количини на електрична енергија од комбинирани постројки. Издавањето на гаранции и нивно евидентирање во соодветен регистар ќе се одвива во текот на цела 2010 година и во иднина.

2.2 Активност за изработка на студија за интегрирање на ветерни електрани во преносниот систем во Република Македонија.

3. Оперативни активности на Агенцијата за енергетика кои произлегуваат од законските обврски и превземените обврски за реализација на домашни и странски проекти и програми ***немаат фискални импликации во буџетската 2010 година.***

Напоменуваме дека заради комплексноста на овие активности можеме да обезбедиме точна распределба на трошоците по проектни активности како што е наведено во потточките на образложението, додека по категории можеме да обезбедиме преглед за следните категории на трошоци: плати и надоместоци за вработените, надоместок на членовите на управниот одбор и на стоки и услуги потребни за тековно работење.

Во Прилог 1 на оваа Предлог Програма дадена е табела со по категории на трошоци и активности.

4. Првата компонента од проектот Создавање на услови за енергетска ефикасност во градежниот сектор се однесува на јакнење на капацитетите на Агенцијата за енергетика. Со останатите компоненти ќе се изработат подзаконски акти за енергетска ефикасност на зградите, наставни програми за високото образование и пилот проект од оваа област. Активностите ќе почнат да се спроведуваат во првиот квартал од 2010 година и ќе траат во наредните 32 месеци. За потребите на овој проект, Агенцијата за енергетика обезбеди две канцеларии. Спроведувањето на оваа проектна активност не предизвикува дополнителни фискални импликации.

5. Проектот Финансирање на инвестициите во проекти од енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија заради ублажување на климатските промени, кој како регионален проект на 12 земји е финансиран преку грант на UNECE Енергетска Ефикасност 21 Женева, Швајцарија. Агенцијата за енергетика е избрана како национална институција за спроведување на истиот. Агенцијата редовно ги извршуваше обврските по овој проект за обезбедување на сет на

податоци за енергетскиот сектор во земјата, за учество во изработка на студијата за реформите во енергетските политики, како и оформување на мрежа на податоци за регионалните експерти, институции и потенцијани проекти од областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија. Крајната цел на овие проектни активности е формирање на Фонд кој ќе изнесува 250 мил. САД долари за 12 земји од Југоисточна Европа. Евентуалното продолжувањето на соработката со овој проект не предизвикува дополнителни фискални импликации.

6. Проектот Формирање на база на податоци за ветер во Република Македонија се однесува на финансирање на мерна станица за едно мерно место за ветер. Префрлувањето на средствата треба да се реализира до почетокот на 2010 година додека набавката и монтажата на опремата е предвидено да се реализира до април 2010 година.

7. Во соработка со ENER Supply од Италија, Агенцијата за енергетика планира заеднички проект за промоција на енергетската ефикасност на регионално ниво. Целиот проект ќе се одвива преку работилници на територијата на регионот. Ќе се врши дисеминација на знаењата и со тоа ќе се создава соодветна база на регионален план која ќе придонесе во остварувањето на целите, односно намалување на штетните емисии и зголемување на енергетската ефикасност. Средствата во износ од 89.992,90 евра се обезбедени од ИПА фондовите, а домашното учество во износ од 15.881,10 евра е обезбедено од Министерството за локална самоуправа. Од аспект на буџетот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2010 година, спроведувањето на овој проект не предизвикува фискални импликации.

8. Формирање на канцеларија за обезбедување на информации за пошироката популација и потенцијалните инвеститори од областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија во Скопје, како и отворање на осум општински информативни канцеларии за истата намена произлезе како иницијатива на Агенцијата во бројните средби со странските донатори кои се остварија во втората половина на годината. За ова идеја се заинтересирани Министерството за животна средина, земјиште и море на Република Италија, а значаен интерес покажа и Светска Банка. И оваа како и сите други активности на Агенцијата наведени во оваа програма за работа како и активностите кои ги планираме вон основните програмски задолженија нема да предизвикаат дополнителни фискални импликации, односно ќе бидат во рамките на одобриениот буџет за редовно работење или пак за нив ќе се обезбедат средства од странските донатори.

Прилог 1

Детлен преглед на трошоците и потребни финансиски средства за реализација на Програмата на Агенцијата за енергетика за 2010 година е даден во следната табела:

категорија	ставка	О П И С	Износ Во 000 денари
40		Плати, наемнини и надоместоци за вработените	5.198
	401	Основни плати и надоместоци	3.393
	402	Придонеси за социјално осигурување	1.805
	403	Останати придонеси од плати	
42		Стоки и услуги	6.260
	420	Патни и дневни расходи	250
	421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	700
	423	Ситен инвентар, алат и други материјали	100
	424	Поправки и тековно одржување	200
	425	Договорни услуги	4.116
		Надоместок на членовите на УО	600
		Сметководствено финансиски услуги	350
		Објави на тендерски документации	147
		Правно услуги: правилници, административно-правни акти, меѓународни договори и друго	354
		Изнајмување на деловен простор	1.133
		Преведувачки услуги: GEF, UNECE, ADA, Potenca Италија, Италијанско министерство за животна средина, земјиште и море(договори, меморандуми, правилници, законски акти, директиви и друго)	340
		Техничко-Консултантски услуги (проценка, ревизија и техничко-економска експертиза за евалуација на проекти, подготвителни работи со посета на објекти со цел за прибирање на податоци, тендерска документација)	1.192
	426	Други тековни расходи (членарини, репрезентација, семинари и конференции, објавување огласи и друго)	150
	427	Привремени вработувања за потребите на ГЕФ Проектот преку Агенција за привремени вработувања со согласност од Министерството за финансии	744
		Вкупно	11.458

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика на РМ за 2010 година, се предвидени и средства како приходи остварени од услуги на буџетски корисници во износ од 60.000,00 денари и средства од донации во износ од 1.400.000 денари.